

Działanie 6.13 Aktywna integracja w regionie – typ 2

Nabór nr: FEPZ.06.13-IP.01-001/24

1. Wnioskodawca od 2020 prowadzi Klub Aktywnej Integracji społecznej na podstawie: uchwały zarządu - podmiot działający na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem w tym ON, którego podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza. Czy ta forma jest wystarczająca i może pisać projekt na wsparcie działalności istniejących podmiotów reintegracyjnych? Czy musi pisać na tworzenie podmiotów reintegracyjnych i uzyskać zgodę wojewody?

Odpowiedź: Należy rozważyć dwie kwestie. Po pierwsze: kto może ubiegać się o wsparcie?

O wsparcie w ramach tego naboru mogą ubiegać się podmioty wpisujące się w typ Wnioskodawcy tj. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki, porozumienia i stowarzyszenia JST, Podmioty Ekonomii Społecznej zajmujące się aktywizacją społeczno-zawodową osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, podmioty integracji społecznej

(w tym: centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej) oraz **podmioty działające na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej, których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza**. W celu potwierdzenia zgodności, przed podpisaniem umowy, wnioskodawca będzie zobowiązany do złożenia stosownych dokumentów np. statutu lub innego dokumentu stanowiącego podstawę prawną działalności wnioskodawcy i umożliwiający spełnienie tego warunku.

Po drugie: jaki typ projektu będzie wspierany w tym naborze?

W ramach tego naboru, wsparciem może zostać objęty typ 2 projektu tj. tworzenie podmiotów reintegracyjnych tj. centrów integracji społecznej (CIS) i klubów integracji społecznej (KIS) oraz warsztatów terapii zajęciowej (WTZ) i zakładów aktywności zawodowej (ZAZ) oraz **wsparcie działalności istniejących podmiotów reintegracyjnych** (istniejących CIS, KIS, WTZ, ZAZ)

Te dwie kwestie należy rozważyć łącznie.

Podmiot, który wpisuje się w typ beneficjenta i **prowadzi już** CIS, KIS (zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym i posiada wpis do rejestru Klubów Integracji Społecznej/Rejestru Centrów Integracji Społecznej prowadzony przez wojewodę), WTZ (działający zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej) lub ZAZ (utworzony i funkcjonujący zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów

aktywności zawodowej) może ubiegać się o wsparcie istniejącej jednostki, poprzez tworzenie nowych miejsc reintegracji i/lub wprowadzenie nowych usług reintegracyjnych w tych podmiotach.

Podmioty, które **nie prowadzą** jeszcze CIS, KIS, WTZ lub ZAZ, mogą ubiegać się o wsparcie na utworzenie takiego podmiotu (oczywiście jeżeli wpisują się w typ beneficjenta).

Reasumując, jeżeli prowadzony przez Wnioskodawcę Klub Aktywnej Integracji Społecznej **nie ma statusu KIS lub CIS, to nie może ubiegać się o wsparcie na rozwój istniejącej jednostki.**

2. Czy spółka z o.o. może być partnerem przy Tworzeniu KIS?

Odpowiedź: Spółka z o.o. może być partnerem przy tworzeniu KIS. Należy mieć jednak na uwadze wymagania dotyczące partnerstwa w projekcie wskazane w Regulaminie wyboru projektów w części 3.5.

Dodatkowo, jeśli projekt jest realizowany przez jednostkę samorządu terytorialnego w partnerstwie z podmiotem ekonomii społecznej (i spółka z o. o. spełnia warunki wskazane dla podmiotu ekonomii społecznej) projekt spełnia kryterium specyficzne jakościowe nr 1.

3. Projekt ma zakładać rozszerzenie działalności już funkcjonującego ZAZ. Czy w takim wypadku powiat może być wnioskodawcą a ZAZ realizatorem projektu?

Odpowiedź: Realizatorem projektu może zostać jednostka organizacyjna Beneficjenta/Partnera realizująca projekt. Realizatorem nie może być jednostka posiadająca osobowość prawną. W takim przypadku powiat może być więc wnioskodawcą a ZAZ realizatorem projektu. Należy pamiętać, iż w przypadku objęcia wsparciem istniejącego ZAZ, wspierane w tych ZAZ osoby muszą zostać objęte nowymi usługami np. poprzez rozszerzenie oferty wsparcia, utworzenie nowych pracowni i/lub nowych miejsc w istniejących pracowniach (tworząc nowe miejsca reintegracji). Nowe usługi to usługi dotychczas nie udzielane w danym podmiocie reintegracyjnym.

4. Czy Spółdzielnia Socjalna może utworzyć CIS?

Odpowiedź: Centrum, na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, może być tworzone przez:

- 1) jednostkę samorządu terytorialnego w formie: a) jednostki budżetowej, b) samorządowego zakładu budżetowego,
- 2) organizację pozarządową,
- 3) podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535 i 2490).

Art. w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mówi, iż działalność pożytku publicznego może być prowadzona także przez:

- 1) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
- 2) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) spółdzielnie socjalne;
- 4) spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1599 i 2185), które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

Centrum utworzone przez organizację pozarządową lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, działa w formie jednostki wyodrębnionej organizacyjnie i finansowo w sposób zapewniający należyłą identyfikację pod względem organizacyjnym i finansowym, w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników, z uwzględnieniem przepisów o rachunkowości.

Zatem spółdzielnia socjalna może utworzyć CIS.

Zasady tworzenia KIS i CIS określa ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu zostały wskazane w cz. 2.2 Regulaminu wyboru projektów.

5. Czy świadczenie integracyjne jest wkładem własnym?

Odpowiedź: Świadczenia integracyjne, wypłacane uczestnikom CIS na zasadach określonych w art. 15 ustawy o zatrudnieniu socjalnym mogą być uznane wyłącznie za wkład własny do projektu.

6. Ile będzie wynosił okres trwałości 3 czy 5 lat?

Odpowiedź: Trwałość należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

- Zachowanie trwałości podmiotu utworzonego w ramach projektu przez okres co najmniej równy okresowi realizacji projektu jednak nie krótszy niż dwa lata;
- Trwałość projektu Zgodnie z art. 65 rozporządzenia ogólnego, trwałość projektu musi być zachowana przez okres 5 lat (3 lat w przypadku MŚP – w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy) od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta. W przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają inne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.

7. Ile minimalnie trzeba uwzględnić wskaźników produktu i rezultatu?

Odpowiedź: Wnioskodawca jest zobowiązany do wyboru wszystkich wskaźników wskazanych w Regulaminie wyboru projektów. Określone we wniosku o dofinansowanie wskaźniki powinny odpowiadać planowanym do realizacji typom projektu/operacji i muszą posiadać wartości adekwatne do planowanych działań. W przypadku, gdy wnioskodawca nie zakłada realizacji działań monitorowanych przez niektóre ze wskaźników zawartych w Regulaminie wyboru projektów, IP dopuszcza możliwość wprowadzenia wartości docelowej równej 0. Natomiast na etapie realizacji projektu (wniosku o płatność) powinien zostać odnotowany faktyczny przyrost wskaźnika (jeśli wystąpi).

8. Czy wskaźnikiem produktu dla osób z niepełnosprawnościami może być decyzja z ZUS o przyznaniu renty socjalnej?

Odpowiedź: Wskaźnikiem produktu, w przypadku objęcia wsparciem osób z niepełnosprawnościami jest wskaźnik Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (zgodnie z LWK). W zależności od podmiotu, w ramach którego osoby z niepełnosprawnościami otrzymają wsparcie, wymagane mogą być inne dokumenty. W zależności od sytuacji uczestnika projektu, decyzja z ZUS o przyznaniu renty socjalnej może być dokumentem, na podstawie których Wnioskodawca mierzył będzie przyrost wskaźnika Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie. Natomiast **dokumentami do weryfikacji kryterium kwalifikowalności grupy docelowej** (zależnie od sytuacji lub statusu danego uczestnika projektu) są m.in.:

- skierowanie do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez Centrum Integracji Społecznej;
- kontrakt socjalny (skierowanie uczestnika do udziału w KIS);
- orzeczenie wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w terapii zajęciowej/zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej;
- orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji wydane przez ZUS.

9. Planujemy uruchomić nowy WTZ na terenie gminy objętej SSW jednak zakładamy, że nie wszyscy uczestnicy zamieszkiwać będą dana gminę i mogą być mieszkańcami obszaru nie objętego SSW. Jak zatem weryfikowany będzie wskaźnik specyficzny?

Odpowiedź: W przypadku projektów zakładających realizację kryterium specyficznego jakościowego nr 2 Obszar strategicznej interwencji, należy utworzyć następujący wskaźnik specyficzny dla projektu:

Liczba osób zamieszkujących na terenie Specjalnej Strefy Włączenia (SSW)

Wskaźnik obejmuje wyłącznie osoby zamieszkujące teren Specjalnej Strefy Włączenia, zatem jeśli wsparciem objęte będą osoby nie zamieszkujące SSW wówczas Wnioskodawca nie uzyska premii punktowej za spełnienie kryterium specyficznego jakościowego nr 2.

10. Czekają nas rozległe prace budowlane. Czy możemy uruchomić CIS z minimalnym przystosowaniem siedziby i prace remontowe kontynuować w trakcie (przystosowanie dla osób z niepełnosprawnością)?

Odpowiedź: Zgodnie z kryterium wspólnym dopuszczalności nr 8 Zgodność z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami projekt musi być zgodny z zasadą horyzontalną równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, wynikającą z art. 9 ust. 1-3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2021/1060. Zgodnie z kryterium Wnioskodawca musi potwierdzić we wniosku o dofinansowanie, że **projekt został przygotowany i że będzie realizowany na każdym etapie zgodnie z zasadą równości szans i niedyskryminacji oraz czy wszystkie produkty projektu są dostępne dla wszystkich użytkowników, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, bez jakiegokolwiek dyskryminacji.**

Zgodnie z powyższym nie można uruchomić CIS, jeśli siedziba nie jest przystosowana do realizacji wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. W pytaniu nie wskazano jakie dokładnie prace

remontowe Wnioskodawca będzie kontynuować w trakcie realizacji projektu. Należy mieć również na uwadze, iż utworzony podmiot musi uzyskać najpierw status Centrum Integracji Społecznej nadany przez Wojewodę właściwego ze względu na miejsce funkcjonowania Centrum.

11. Czy w przypadku ubiegania się o dofinansowanie w zakresie rozszerzenia oferty wsparcia, można objąć wsparciem grupę uczestników CIS czy należy zrekrutować nowe osoby?

Odpowiedź: Zgodnie z Regulaminem wyboru część 5.3.4 Dodatkowe warunki realizacji wsparcia pkt 15: W ramach projektu można utworzyć nowy Klub Integracji Społecznej/Centrum Integracji Społecznej/Warsztat Terapii Zajęciowej/Zakład Aktywności Zawodowej **lub objąć osoby już wspierane w tych podmiotach, nowymi usługami np. poprzez rozszerzenie oferty wsparcia, utworzenie nowych pracowni i/lub nowych miejsc w istniejących pracowniach (tworząc nowe miejsca reintegracji). Nowe usługi to usługi dotychczas nie udzielane w danym podmiocie reintegracyjnym.**

12. W instrukcji wypełniania wniosku jest zapis:

Musisz wykazać samodzielnie lub w ramach partnerstwa (jeśli dotyczy), że posiadasz łączny obrót za ostatni zatwierdzony rok obrotowy zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (jeśli dotyczy) lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy, równy lub wyższy od średnich rocznych wydatków w ocenianym projekcie Natomiast w Regulaminie w Pozostałe kryteria wspólne dopuszczalności w punkcie 6 Kryterium zdolność finansowa jest zapis:

Zgodnie z art. 39 ust. 11 ustawy wdrożeniowej Wnioskodawcą (partnerem wiodącym w projekcie partnerskim) może być wyłącznie podmiot o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego. Potencjał ekonomiczny Wnioskodawcy (partnera wiodącego) jest dominujący co oznacza, że Wnioskodawcą może być podmiot, którego roczny obrót jest wyższy niż 50% średnich rocznych wydatków w ocenianym projekcie.

Czy to oznacza, że partnerzy w projekcie partnerskim muszą wykazać się wspólnym obrotem w wysokości średniorocznych wydatków w projekcie a wnioskodawcą jednego z nich może być partner posiadający 50% średnich rocznych wydatków w ocenianym projekcie?

Odpowiedź: Tak. Należy wykazać samodzielnie lub w ramach partnerstwa (jeśli dotyczy), posiadanie łącznego obrotu za ostatni zatwierdzony rok obrotowy zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (jeśli dotyczy) lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy, równy lub wyższy od średnich rocznych wydatków w ocenianym projekcie.

Zgodnie z art. 39 ust. 11 ustawy wdrożeniowej Wnioskodawcą liderem może być wyłącznie podmiot o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego. **Wiodącą rolę w projekcie może pełnić jedynie podmiot, którego roczny obrót jest wyższy niż 50% średnich rocznych wydatków wskazanych w projekcie.**

13. W nawiązaniu do grup Beneficjentów proszę o informacje czy w projektach partnerskich każdy podmiot z przedstawionych grup może by liderem tj. wnioskodawcą czy jednak w projektach partnerskich z JST jest może ograniczenie, aby to podmiot z grupy JST był wnioskodawca

Odpowiedź: W projektach partnerskich z JST nie ma ograniczenia, aby to podmiot z grupy JST był wnioskodawcą. Wymagania dotyczące partnerstwa w projekcie określa część 3.5 Regulaminu wyboru natomiast podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu wskazane zostały w części 2.2 Regulaminu wyboru oraz w Instrukcji wypełniania wniosku w cz. II Wnioskodawca i realizatorzy (instrukcja stanowi załącznik do Regulaminu wyboru).

14. W zakresie weryfikacji zdolności finansowej w jaki sposób zweryfikować czy wartość obrotu Wnioskodawcy podmiotu innego jak JST składającego wniosek w partnerstwie, spełnia wymogi tego kryterium i tak np. czy jeżeli ma obrót roczny 200.000 zł to dla projektu trwającego 1 rok wartość tego projektu nie może przekroczyć 400.000zł?

Odpowiedź: Dokładne zasady weryfikacji obrotu zostały wskazane w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie w komponencie **Zdolność finansowa podmiotu Sekcja X.**

Zgodnie z definicją kryterium: Beneficjent oraz Partner/rzy krajowi (jeśli dotyczy), ponoszący wydatki w danym projekcie z EFS+, posiadają łączny obrót za ostatni zatwierdzony rok obrotowy zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (jeśli dotyczy) lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy, równy lub wyższy od średnich rocznych wydatków w ocenianym projekcie.

W przypadku projektu trwającego 24 miesiące za **średnie roczne wydatki** w projekcie rozumie się **całkowite wydatki w projekcie.**

W przypadku podmiotów niebędących JSFP jako obroty należy rozumieć wartość przychodów (w tym przychodów osiągniętych z tytułu otrzymanego dofinansowania na realizację projektów) osiągniętych za ostatni zatwierdzony rok obrotowy lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy przez danego wnioskodawcę/ partnera (jeśli dotyczy) na dzień składania wniosku o dofinansowanie.

W przypadku partnerstwa kilku podmiotów badany jest łączny obrót wszystkich podmiotów wchodzących w skład partnerstwa nie będących JSFP.

Badając zdolność finansową należy więc zapewnić, iż łączny obrót Wnioskodawcy i partnera (partnerów) jest wyższy niż **średnie roczne wydatki** w projekcie, w opisanym przykładzie będzie to całkowita kwota wydatków w projekcie tj. 400 000,00 zł.

Dodatkowo, zgodnie z art. 39 ust. 11 ustawy wdrożeniowej Wnioskodawcą liderem może być wyłącznie podmiot o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego. **Wiodącą rolę w projekcie może pełnić jedynie podmiot, którego roczny obrót jest wyższy niż 50% średnich rocznych wydatków wskazanych w projekcie (w powyższym pytaniu wskazano równo 50%).**

W związku z powyższym, jeśli projekt jest na kwotę 400 000,00 zł. dodatkowo obrót Wnioskodawcy musi być wyższy niż 200 000,00 zł.

15. Czy w przypadku rozszerzenia działalności ZAZ też obowiązuje opinia z ROPS?

Odpowiedź: Nie. Zgodnie z kryterium specyficznym dopuszczalności: Zasadność utworzenia ZAZ, przedmiotowa informacja od Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Szczecinie wymagana jest jedynie w przypadku projektów zakładających utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej.

16. Czyli rozszerzamy działalność w ZAZ i na 2 lata możemy finansować z projektu wszystkie koszty funkcjonowania

Odpowiedź: Zgodnie z Regulaminem wyboru część 5.3.4 Dodatkowe warunki realizacji wsparcia pkt 15: W ramach projektu można utworzyć nowy Klub Integracji Społecznej/Centrum Integracji Społecznej/Warsztat Terapii Zajęciowej/Zakład Aktywności Zawodowej **lub objąć osoby już wspierane w tych podmiotach, nowymi usługami np. poprzez rozszerzenie oferty wsparcia, utworzenie nowych pracowni i/lub nowych miejsc w istniejących pracowniach (tworząc nowe miejsca reintegracji). Nowe usługi to usługi dotychczas nie udzielane w danym podmiocie reintegracyjnym.**

W przypadku istniejących ZAZ, planowane wsparcie musi wykraczać poza to, które oferowane było uczestnikowi do tej pory. **Nie ma możliwości zastępowania finansowania działań z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) finansowaniem z EFS+.**

Nie ma więc możliwości finansowania wszystkich kosztów związanych z funkcjonowaniem ZAZ w ramach projektu w ramach kosztów bezpośrednich. Koszty finansowane z projektu muszą wynikać bezpośrednio z wykonywania zadań określonych we wniosku o dofinansowanie projektu i ich dotyczyć (proporcjonalnie do realizowanych zadań w projekcie). Ich racjonalność i niezbędność będą oceniane przez Komisję Oceny Projektów. Należy zapoznać się z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021- z dnia 18 listopada 2022 r. przede wszystkim w zakresie kosztów pośrednich (Podrozdział 3.12).

17. Czas na wpis WTZ do wykazu wynosi 12 miesięcy. Czy w tym czasie - oczekiwania na wpis - koszty funkcjonowania podmiotu (media itp.) są kwalifikowalne? Czy obiekt po pracach remontowych ma stać pusty i czekać do uzyskania wpisu?

Odpowiedź: 12 miesięcy wynika z zapisów kryterium specyficznego dopuszczalności *Termin utworzenia podmiotu reintegracyjnego*, co nie oznacza, iż WTZ ma otrzymać status dopiero przed upływem 12 miesięcy od daty rozpoczęcia realizacji projektu. Szczegółowe zasady i działania Warsztatu Terapii Zajęciowej określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej. Wnioskodawca decyduje o tym, kiedy jest gotowy i może złożyć wniosek o utworzenie WTZ. Zgodnie z ww. Rozporządzeniem, jednostka zamierzająca utworzyć warsztat składa do właściwego, ze względu na siedzibę warsztatu, powiatowego centrum pomocy rodzinie wniosek o dofinansowanie kosztów utworzenia i działalności warsztatu. Jeśli Wnioskodawca spełnia wszystkie wymagania wskazane w Rozporządzeniu, WTZ może powstać wcześniej tj. przed upływem 12 miesięcy. Od tego momentu koszty związane z funkcjonowaniem WTZ będą kwalifikowalne w ramach projektu.

18. Czy można kupić samochód do nowych usług w ZAZ.

Odpowiedź: Istnieje możliwość sfinansowania samochodu dla nowych usług, jednakże należy pamiętać, iż musi to ściśle wynikać z zapisów projektu oraz musi to być wydatek efektywny i uzasadniony potrzebami projektu. Uzasadnienie konieczności zakupu samochodu powinno wynikać

z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu. Przede wszystkim, zakup samochodu powinien być zgodny z zapisami Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 wskazanych w Podrozdziale 2.2 Ogólne warunki kwalifikowalności oraz z Podrozdziałem 2.4. Cross-financing. Racjonalność zakupu samochodu będzie przedmiotem analizy na etapie oceny projektu.

19. Czy przy zatrudnieniu kadry (do zupełnie nowego podmiotu) WTZ, czyli terapeutów, psychologa, rehabilitanta obowiązuje nas zasada konkurencyjności?

Odpowiedź: Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 z dnia 18 listopada 2022 r. (nowe wytyczne), Zasadę konkurencyjności należy stosować do zamówień, których wartość przekracza kwotę 50 000 zł netto.

W nowych wytycznych nie znajdziemy już procedury rozeznania rynku, która obowiązywała dotychczas dla zamówień o wartości od 20 000 zł do 50 000 zł netto (wytyczne regulują wyłącznie zasadę konkurencyjności, która obowiązuje dla zamówień o wartości przekraczającej 50 tys. zł netto). Nie oznacza to, że Beneficjenci FEPZ mają pełną dowolność w wyborze wykonawcy. Zgodnie bowiem z wymogiem wskazanym w podrozdziale 2.2 pkt 1 lit. f nowych wytycznych „Wydatek jest kwalifikowalny, jeżeli: (...) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów”. Zamawiający musi więc zapewnić, że dana usługa, dostawa lub robota budowlana została wykonana po cenie rynkowej. W świetle nowych regulacji w przypadku zamówień, których wartość nie przekracza 50 000 zł netto wystarczające będzie np. dokonanie analizy cen/cenników potencjalnych wykonawców zamówienia.

Tym samym należy dokonać oszacowania wartości zamówienia przy zatrudnianiu kadry przewidzianej w projekcie i zastosować odpowiednią procedurę dla jej wyboru.

20. Czy jeśli Wnioskodawca zakłada prace remontowe, adaptacyjne, to na etapie składania wniosku musi posiadać dokumentację techniczną oraz pozwolenie na budowę lub zgłoszenie na budowę?

Odpowiedź: Wskazana dokumentacja nie jest wymagana na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jednakże może być weryfikowana na etapie realizacji projektu. Należy mieć jednak na uwadze, iż brak ww. dokumentów może spowodować, iż część wydatków we wniosku o dofinansowanie (jeśli podmiot nie powstanie) może zostać uznana za niekwalifikowalną.

Dodatkowo, w projektach zakładających wydatki w ramach cross – finansingu wnioskodawca powinien wskazać dane miejsca realizacji projektu, z informacjami dotyczącymi adresu nieruchomości oraz tytułu prawnego do jej użytkowania. W sytuacji, gdy wnioskodawca planuje takie przedsięwzięcia w budynku lub lokalu niebędącym jego własnością, musi zabezpieczyć spełnienie warunku trwałości instytucjonalnej i infrastrukturalnej. Jeśli umowa najmu/dzierżawy nieruchomości lub lokalu zawierana jest na potrzeby projektu, powinna za zgodą właściciela, uwzględniać w treści odpowiednie klauzule regulujące zachowania trwałości infrastrukturalnej po zakończeniu projektu. Jeśli właściciel nie zgadza się na takie zapisy wnioskodawca/najemca nie powinien planować realizacji przedsięwzięcia w tym miejscu. Analogicznie, jeżeli wnioskodawca jest już najemcą/dzierżawcą w danym miejscu, wskazane powyżej klauzule np. w formie aneksu, powinny rozszerzać zapisy zawartej wcześniej umowy. Informacje dotyczące uwarunkowań wpływających na zachowanie trwałości w sytuacji wynajmowania nieruchomości/lokalu przez wnioskodawcę powinny zostać zawarte we wniosku o dofinansowanie.

Należy zapoznać się z zapisami Wytycznych do realizacji projektów w Dokumentacji konkursowej (pkt. 5.3.4) oraz Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, w szczególności z Podrozdziałem 2.4. Cross-financing.

21. Obecnie funkcjonujący ZAZ realizuje usługi pralnicze. Planuje się w projekcie rozszerzenie działalności tego działu - pralnia z barierą higieniczną dla podmiotów świadczących usługi medyczne - czy takie działanie będzie kwalifikowane w projekcie i można je potraktować jako rozwój już funkcjonującego ZAZ? Obecnie ZAZ nie świadczy usług dla tych podmiotów.

Odpowiedź: W ramach prowadzonego naboru możliwe są działania mające na celu rozszerzenie istniejącej pracowni o nowe usługi, pod warunkiem zatrudnienia nowych osób do obsługi pralni. Rozszerzeniem nie będzie natomiast świadczenia usług dla nowych podmiotów.

Zgodnie z Regulaminem Wyboru projektu pkt. 5.3.4 Działania przewidziane w projekcie ukierunkowane są na poprawę dostępu do usług reintegracji społecznej i zawodowej. W ramach projektu można utworzyć nowy Warsztat Terapii Zajęciowej lub objąć osoby już wspierane w tych podmiotach, nowymi usługami np. poprzez rozszerzenie oferty wsparcia, utworzenie nowych pracowni i/lub nowych miejsc w istniejących pracowniach (tworząc nowe miejsca reintegracji). Nowe usługi to usługi dotychczas nie udzielane w danym podmiocie reintegracyjnym.

22. Jaka jest definicja mediów społecznościowych?

Odpowiedź: Media społecznościowe to media służące do interakcji z wykorzystaniem narzędzi komunikacyjnych. Zmieniły one sposób komunikacji organizacji, społeczności i użytkowników, oraz stały się naturalnym miejscem wymiany informacji. Podobnie jak media tradycyjne swój przekaz opierają o pismo, dźwięk, obraz i audiowizualność w nowej płaszczyźnie przestrzeni, zwanej wirtualną. Podstawową różnicą między nimi a mediami tradycyjnymi jest interaktywność użytkowników i możliwość szybkiego publikowania przez nich swoich treści. Najczęściej używane media społecznościowe w Polsce to *Facebook, Instagram, X (dawniej Twitter), LinkedIn, YouTube, TikTok, WhatsApp, Messenger*.

Warto pamiętać, że w dzisiejszych czasach media społecznościowe stanowią istotne źródło informacji o Funduszach Europejskich w Internecie, a ich znaczenie stale rośnie. Zwiększają one efektywność działań informacyjnych i promocyjnych. Zapewniają dotarcie do różnych grup docelowych. Są także jednym z obszarów działań promocyjnych, które zmieniają się dynamicznie. Planując rozpoczęcie działalności na platformach należy brać pod uwagę ich specyfikę, grupę użytkowników i użytkowniczek oraz dopasowywać do niej sposób komunikowania i rodzaj treści.

23. Czy profil na FB, prowadzony przez JST dedykowany realizowanym, różnym projektom współfinansowanym ze środków UE w perspektywie 2021-2027, będzie wystarczający dla spełnienia obowiązku promocji i informacji w mediach społecznościowych?

Odpowiedź: Tak, takie rozwiązanie wystarczy dla spełnienia obowiązku promocji i informacji w mediach społecznościowych.

24. Rozszerzenie ZAZ i prowadzenie usług sprzedaży co z dochodem, bo przecież nowe ZAZ-y muszą mieć do 12 miesięcy status, czyli będą musiały prowadzić działalność? Czy dochód w projekcie będzie problemem?

Odpowiedź: 12 miesięcy wynika z zapisów kryterium specyficznego dopuszczalności *Termin utworzenia podmiotu reintegracyjnego*, co nie oznacza, iż ZAZ ma otrzymać status dopiero przed upływem 12 miesięcy od daty rozpoczęcia realizacji projektu. Jeśli Wnioskodawca spełnia wszystkie wymagania wskazane w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17

lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej, ZAZ może powstać wcześniej tj. przed upływem 12 miesięcy.

Podmiot prowadzący ZAZ przekazuje środki stanowiące dochód z prowadzonej działalności wytwórczo-usługowej na Zakładowy Fundusz Aktywności.

25. W budynku, w którym będzie funkcjonował WTZ, będą wykonywane prace budowlane i zakupy środków trwałych (może również wystąpić cross-financing). W związku z tym na jaki minimalny okres musi zostać zawarta umowa z właścicielem budynku?

Odpowiedź: Jeśli umowa najmu/dzierżawy nieruchomości lub lokalu zawierana jest na potrzeby projektu, powinna za zgodą właściciela, uwzględniać w treści odpowiednie klauzule regulujące zachowania trwałości infrastrukturalnej po zakończeniu projektu. Informacje dotyczące uwarunkowań wpływających na zachowanie trwałości w sytuacji wynajmowania nieruchomości/lokalu przez wnioskodawcę należy także zawrzeć we wniosku o dofinansowanie. W odniesieniu do wydatków ponoszonych jako cross-financing w EFS+, ich okres trwałości wyniesie zatem 5 lat od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta. Szczególnie zalecamy zapoznanie się z traktującymi o tym zapisami Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (Podrozdział 2.4. oraz 2.6).

26. Proszę o doprecyzowanie odpowiedzi na pytanie czy wszystkie koszty zatrudnienia kadry (terapeutów, psychologa, kierownika, rehabilitanta itp.) w okresie realizacji projektu będą kwalifikowalne i w jakiej części ich wynagrodzeń? Czy ma to polegać na tym, że wynagrodzenia finansowane są ze środków PFRON w pewnej części a w pewnej z EFS+? To oznacza, że kwalifikowalność kosztów wynagrodzeń będzie mogła rozpocząć się jednocześnie z finansowaniem nowego podmiotu środkami PFRON?

Odpowiedź: Finansowanie kosztów zatrudnienia kadry merytorycznej w nowoutworzonym WTZ mogą zostać w całości pokryte ze środków EFS+ z tym zastrzeżeniem, że w przypadku zapewnienia placówki analogicznego wsparcia ze środków PFRON, **w żadnym wypadku nie może dojść do podwójnego finansowania** takich wynagrodzeń. Należałoby wtedy wprowadzić zmiany do projektu i np. zrezygnować z finansowanie części/całości wynagrodzeń ze środków EFS+ na korzyść środków z PFRON lub - jeśli takich zmian chcieliby Państwo uniknąć - pozyskane

z PFRON środki przeznaczyć np. na wynagrodzenia innej/nowej części kadry, których angaże nie są pokrywane ze środków EFS+.

27. Czy w ramach wsparcia można zaplanować bony aktywizacyjne? m.in. na zakup odzieży/obuwia czy jedzenia? Lub opłatę za czynsz mieszkania? Jeśli będzie to zgodne ze ścieżką zaplanowaną przez doradcę/potrzebami uczestnika?

Odpowiedź: W zależności od rodzaju podmiotu, w ramach którego prowadzone będzie wsparcie, dla uczestnika projektu można zaplanować różne formy pomocy, w tym wsparcie aktywizacyjne. Jednak planowane do realizacji wsparcie powinno wynikać i być zgodne z przepisami prawa, na podstawie którego prowadzony jest dany podmiot reintegracyjny. Dodatkowo w projekcie mogą być stosowane instrumenty i usługi rynku pracy analogiczne jak wskazane w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jednak należy pamiętać by były realizowane w sposób i na zasadach określonych w tej ustawie i odpowiednich aktach wykonawczych do ustawy.

W związku z powyższym, wskazana forma wsparcia jako bony aktywizacyjne (m.in. na zakup odzieży/obuwia czy jedzenia lub opłatę za czynsz mieszkania) **nie jest możliwa** do realizacji w ramach przedmiotowego naboru.

28. Skoro w istniejących ZAZ, wspierane w tych ZAZ osoby muszą zostać objęte nowymi usługami np. poprzez rozszerzenie oferty wsparcia, to czy obecnych uczestników ZAZ możemy objąć wsparciem np. asystenta życiowego, czy trenera finansowego, czyli wsparciem, którego do tej pory nie było w ZAZ? Czy jest to zgodnie z założeniami nowej usługi, skoro nie było jej do tej pory świadczoną w ZAZ na rzecz uczestników?

Odpowiedź: W przypadku objęcia wsparciem istniejącego ZAZ, wspierane w tych ZAZ osoby muszą zostać objęte nowymi usługami np. **poprzez rozszerzenie oferty wsparcia**, utworzenie nowych pracowni i/lub nowych miejsc w istniejących pracowniach (tworząc nowe miejsca reintegracji). Nowe usługi to usługi dotychczas **nie udzielane** w danym podmiocie reintegracyjnym. Więc jeżeli do tej pory, w danym ZAZ, nie realizowana była ta forma wsparcia to będzie ona uważana za nową usługę.

29. Proszę o odpowiedź w sprawie naszych planów pod względem napisania wniosku o dofinansowanie. Projekt miałoby prowadzić Stowarzyszenie działając jako Centrum

Integracji Społecznej, zgodnie z ustawą z dnia 13.06.2003 r o zatrudnieniu socjalnym. CIS ma obowiązek wypłacać comiesięczne świadczenie integracyjne w ramach środków własnych, które finansowane są z Funduszu Pracy od PUP przez 24 miesiące dla uczestników (bez względu czy są oni w ramach projektu EFS czy nie). W ramach uczestnictwa w CIS odbywałyby się warsztaty grup docelowych. W ramach projektu uczestnicy otrzymaliby wsparcie od specjalistów reintegracji społecznej oraz zawodowej np.: psycholog, pracownik socjalny, animator społeczny oraz doradca zawodowy, doradca prawny/finansowy itp. Szkolenia podnoszące kompetencje oraz kwalifikacje uczestników. Po upływie 24 miesięcy i nabyciu kwalifikacji określona liczba uczestników zakwalifikowałaby się do odbycia stażu 1-6 miesięcy dofinansowanego w ramach projektu. Łączny okres trwania projektu wynosiłby 30 miesięcy. Nasze pytanie brzmi, czy taka ścieżka jest możliwa do zrealizowania w projekcie działanie 6.13 Aktywna integracja w regionie – typ 2.?

Odpowiedź: Konstruując założenia projektu należy mieć na względzie kilka zależności.

Zgodnie z kryterium specyficznym dopuszczalności Okres realizacji projektu projekt może trwać maksymalnie 36 miesięcy. Nie jest to jednak równoznaczne z maksymalnym okresem, którym można objąć wsparciem danego uczestnika w ramach CIS.

Wymagania odnośnie maksymalnego okresu wsparcia w ramach CIS uregulowane zostały w Ustawie o zatrudnieniu socjalnym. Zgodnie z nią okres uczestnictwa w Centrum (art. 15 ust. 1-3 ustawy), po pomyślnym zakończeniu jednomiesięcznego okresu próbnego, może trwać do 11 miesięcy z możliwością przedłużenia o kolejne 12 miesięcy tj. maksymalnie do 24 miesięcy. W tym okresie uczestnik realizuje Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego (IPZS) i otrzymuje świadczenie integracyjne.

Tu warto dodać, że zakończenie realizacji IPSZ następuje:

- 1) w okresie do 6 miesięcy po dniu, w którym uczestnik:
 - a) podjął zatrudnienie (na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą²⁴),
 - b) podjął inną pracę zarobkową (na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło lub umowy o pomocy przy zbiorach w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników albo wykonywanie pracy w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych),
 - c) założył lub przystąpił do spółdzielni socjalnej,
 - d) podjął działalność gospodarczą;

albo

2) w dniu, w którym upłynął okres uczestnictwa w zajęciach w Centrum, zgodnie z brzmieniem art. 15 ustawy.

Wsparcie udzielane uczestnikowi, w ramach projektu, może być udzielane tylko w przypadku, gdy dany uczestnik realizuje Indywidualny program zatrudnienia socjalnego. W tym okresie (czyli w trakcie uczestnictwa w CIS lub w trakcie dodatkowych 6 m-cy (gdy trwa realizacja IPZS) można zaplanować wsparcie np. terapeuty, psychologa itd. Jednak świadczenie integracyjne może być wypłacane tylko przez okres 24 m-cy (w trakcie uczestnictwa w CIS).

Przedstawiona przez Państwa konstrukcja projektu, w którym planują Państwo staż dla uczestników projektu po okresie uczestnictwa w CIS (czyli po max 24 miesiącach) **nie jest** możliwa do realizacji.

30. Czy jeśli wpiszę do wniosku ostateczną datę rozpoczęcia realizacji projektu, czyli 31 października 2024 r. to musimy po tym terminie od razu ponosić koszty? Czy możemy dopiero po kilku miesiącach?

Nasza sytuacja jest taka, że zakładamy jako Powiat, że ze środków EFS+ nie będziemy finansować kosztów adaptacji budynku na cele utworzenia Warsztatu Terapii Zajęciowej, który planujemy uruchomić najpóźniej we wrześniu 2025 roku.

W ramach tego konkursu (6.13) planujemy pozyskać dofinansowanie na funkcjonowanie i wyposażenie placówki, natomiast w naborze z działania 5.5, który planowany jest na wrzesień-październik będziemy ubiegać się o dofinansowanie na prace adaptacyjne budynku (przebudowa budynku) w którym prowadzony będzie WTZ. Przewidujemy zatem, że prace budowlane zakończą się do września 2025 roku i wtedy rozpocznie się funkcjonowanie placówki z jego uczestnikami.

Odpowiedź: Rozpoczęcie realizacji projektu nie zawsze musi się wiązać z rozpoczęciem działań generujących koszty, dlatego jeśli zaplanują Państwo rozpoczęcie realizacji projektu na 31 października 2024, to takie działania będą mogły rozpocząć się później. Natomiast, zanim powstanie WTZ, Wnioskodawca powinien świadczyć już wsparcie na rzecz uczestników. Należy jednak pamiętać, że podmiot (WTZ) musi uzyskać status w okresie do 12 miesięcy od daty rozpoczęcia realizacji projektu, a sam harmonogram realizacji projektu musi zostać zaplanowany w sposób racjonalny i adekwatny do zdiagnozowanej sytuacji problemowej. Warto podkreślić, że harmonogram realizacji działań, jego racjonalność i adekwatność jest przedmiotem oceny w ramach komisji Oceny Projektów. Ponadto, należy mieć również na uwadze, iż w przypadku

kiedy WTZ nie powstanie, istnieje ryzyko, że poniesione w ramach projektu wydatki zostaną uznane za niekwalifikowalne. Nie ma pewności, że złożony przez Państwa projekt w ramach Działania 5.5 uzyska dofinansowanie, co skutkować może niezrealizowaniem założeń projektu w ramach Działania 6.13.

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z aktualnym [harmonogramem naborów wniosków](#) dostępnym na stronie Programu (<https://funduszeue.wzp.pl/>), kolejny nabór w ramach Działania 6.13 Typ 2 planowany jest na styczeń 2025.

31. Czy możemy wcześniej przed uruchomieniem placówki (lecz po jej powołaniu) wydatkować np. w maju i czerwcu, środki z dofinansowania w ramach zadania 6.13 na zakup wyposażenia i zatrudnienie chociaż jednego pracownika do momentu rozpoczęcia działalności Warsztatu?

Odpowiedź: Tak - możliwe jest przeprowadzenie w tym okresie innych działań, które będą wymagały zatrudnienia kadry (choćby rekrutacja uczestników do projektu). Wnioskodawca powinien wyznaczyć ścieżkę reintegracji dla uczestników, a nawet rozpocząć działania aktywizacyjne (z tym zastrzeżeniem, że projekt zakłada wsparcie danego uczestnika w ramach Warsztatów Terapii Zajęciowej przez maksymalnie 2 lata). We wniosku o dofinansowanie należy jednak wskazać miejsce, w którym będą świadczone usługi do momentu powstania WTZ. Każdorazowo, Komisja Oceny Projektów będzie weryfikować zasadność i kwalifikowalność wydatków na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie, w tym pod kątem potencjału technicznego Wnioskodawcy jak również zgodności z harmonogramem.

32. Czy tworząc Klub Integracji Społecznej możemy zawęzić grupę docelową działalności KISu tylko do osób niepełnosprawnych zgodnie Ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym tj. osób niepełnosprawnych w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym, Czy też powinniśmy objąć całą grupę osób wskazanych w ww. ustawie?

Odpowiedź: Co do zasady dostęp powinien zostać zapewniony wszystkim potencjalnym uczestnikom projektu, którzy mieszczą się w definicji grupy docelowej i chcieliby do niego przystąpić. Wyjątkiem od tej reguły mogłaby być sytuacja, w której dany podmiot statutowo może wspierać np. tylko osoby z niepełnosprawnościami. Pewnym odstępstwem byłyby także sytuacja, w której po przeprowadzonej diagnozy wyniknie, że właśnie taka grupa osób potrzebuje na danym terenie szczególnego wsparcia (co i tak nie powinno wykluczać możliwości dostępu do projektu innych osób). Wtedy Beneficjent, chcąc wspierać określoną grupę (choćby z uwagi na profil prowadzonej placówki), mógłby skorzystać z narzędzi dostępnych już podczas procesu rekrutacji uczestników, np. premiowania osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji (o czym również należy we wniosku napisać). Niemniej jednak, zapisy we wniosku będą podlegały ocenie przez Komisję Oceny Projektów i to na ich podstawie - uwzględniając przedstawioną diagnozę sytuacji problemowej - dokonana zostanie ostateczna ocena projektu (w tym ewentualne zapisy wykluczające/ograniczające dostęp do projektu).

